

Проект

Верховна Рада України

ВИСНОВОК

на проєкт Закону України про внесення змін до Закону України «Про Український культурний фонд», поданий Кабінетом Міністрів України (реєстр. № 15117 від 30.03.2026)

За дорученням Голови Верховної Ради України та відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув на своєму засіданні 16 квітня 2026 року (Протокол № ____) проєкт Закону України про внесення змін до Закону України «Про Український культурний фонд» (реєстр. № 15117 від 30.03.2026), поданий Кабінетом Міністрів України.

Метою законопроекту є осучаснення засад діяльності Українського культурного фонду, створення належних умов для ефективного здійснення Українським культурним фондом (далі – Фонд) покладених на нього завдань.

Як зазначено у пояснювальній записці, проєкт акта розроблений з метою актуалізації норм діяльності Фонду.

Розроблення законопроекту обумовлено назрілою необхідністю удосконалення та уточнення правових засад діяльності Фонду.

Законопроектом в частині внесення змін до Закону України «Про Український культурний фонд» зокрема пропонується:

уточнити перелік основних завдань Фонду;

врегулювати процедуру розроблення та затвердження пріоритетних напрямів діяльності Фонду;

створити правові підстави для фінансування довгострокових проєктів;

врегулювати процедуру обрання нового Голови Фонду у разі дострокового припинення повноважень попереднім Головою Фонду;

удосконалити процедуру формування Наглядової ради Фонду та дострокового припинення повноважень її членів;

удосконалити процедуру рейтингового інтернет-голосування з обрання до складу Наглядової ради Фонду представників закладів культури та громадських об'єднань;

забезпечити безперервність діяльності Наглядової ради Фонду та, відповідно, здійснення контролю за діяльністю Фонду;

уточнити повноваження Виконавчого директора, Дирекції та її керівного складу, а також Наглядової ради Фонду.

В частині внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» пропонується передбачити поширення дії його норм на Дирекцію Фонду та членів Наглядової ради Фонду.

На момент підготовки цього висновку від Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України позиції щодо законопроекту № 15117 не надано.

Міністерство фінансів України підтримує прийняття зазначеного законопроекту.

Народні депутати України – члени Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики підтримують важливість та нагальність вдосконалення регулювання окремих аспектів діяльності Фонду та необхідність прийняття зазначеного законопроекту. Разом з тим, Комітет звертає увагу на необхідність доопрацювання окремих положень законопроекту, зокрема з урахуванням наступного:

Потребує уточнення співвідношення використання по тексту законопроекту та Закону України «Про Український культурний фонд» базових для цього Закону понять «проект» та «довгостроковий проект», зокрема щодо включення довгострокових проектів до списків проектів, які пройшли технічний відбір, до рейтингових списків проектів, моніторингу та звітування про реалізацію проекту, тощо.

Також у тексті законопроекту використовуються терміни «рейтингове інтернет-голосування з обрання до складу Наглядової ради Фонду» та «голосування щодо обрання до складу Наглядової ради Фонду», які застосовуються неуніфіковано та потребують узгодження по всьому тексту Закону. Крім того, окремі пропозиції щодо організації рейтингового інтернет-голосування потребують додаткового опрацювання, зокрема для усунення ризиків зловживань при відборі осіб, уповноважених на голосування щодо обрання до складу Наглядової ради Фонду, включаючи можливість маніпулювання представництвом вказаних осіб та обмеження їх участі у голосуванні. Це зумовлює необхідність більш чіткого нормативного врегулювання відповідних механізмів.

Потребують доопрацювання положення законопроекту щодо форми оприлюднення результатів конкурсного добору експертів, оскільки оприлюднення їх виключно у формі рейтингових списків може негативно впливати на залучення нових кандидатів до експертних рад.

Також потребує корегування запропонований законопроектом підхід до визначення критеріїв передачі на погодження Наглядової ради Фонду рішень щодо підтримки та припинення реалізації проектів. Зокрема, з огляду на активне впровадження механізму співфінансування для грантоотримувачів, норми законопроекту щодо погодження Наглядовою радою проектів, вартість яких перевищує 150 мінімальних зарплат, не є достатньо ефективними з точки зору запровадження процедури погодження саме як механізму контролю за використанням бюджетних коштів. Натомість об'єктивним критерієм для

необхідності передачі на погодження Наглядової ради Фонду рішень щодо підтримки та припинення реалізації проєктів може стати обсяг коштів Українського культурного фонду, що спрямовуються на реалізацію відповідного проєкту. Пропонується передавати на схвалення Наглядової ради рішення щодо проєктів, сума грантів (бюджетного фінансування) для реалізації яких перевищує визначену суму.

Також потребують додаткового опрацювання запропоновані законопроєктом деякі процедури діяльності Фонду.

Так, законопроєктом не визначено критерії та наслідки погодження або непогодження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах культури та мистецтв, пріоритетних напрямів діяльності Фонду, що може призвести до правової невизначеності у разі розбіжностей у підходах.

Низка норм законопроєкту сформульована нечітко та допускає неоднозначне тлумачення, зокрема потребують конкретизації підстави втрати довіри до члена Наглядової ради Фонду.

Враховуючи наведене, відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України Комітет зауважує, що при доопрацюванні законопроєкту до другого читання необхідним буде узгодження положень законопроєкту із нормами, що не були предметом розгляду в першому читанні й внесення до них відповідних поправок, що відповідають предмету правового регулювання цього законопроєкту.

За підсумками обговорення Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України:

1) включити до порядку денного п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проєкт Закону України про внесення змін до Закону України «Про Український культурний фонд» (реєстр. № 15117 від 30.03.2026), поданий Кабінетом Міністрів України;

2) за результатами розгляду в першому читанні прийняти проєкт Закону України про внесення змін до Закону України «Про Український культурний фонд» (реєстр. № 15117 від 30.03.2026), поданий Кабінетом Міністрів України, за основу з доопрацюванням відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено народного депутата України, голову Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Потураєва Микиту Руслановича.

Проєкт постанови додається.

Голова Комітету

Микита ПОТУРАЄВ